Zvony v močiari

Neďaleko Novej Vsi stál kedysi kláštor Svätého Kríža.
Kláštorní bratia nosili biely habit a tak ich ľud volal „bieli mnísi".
Obrábali okolité polia a opatrovali veľkú kláštornú záhradu. Pestovali v nej nielen zeleninu, ale aj krásne pestrofarebné kvety.
Dedinčania kláštor dobre poznali, lebo na okolí sa zjavoval pohanský Turek a oni neraz hľadali úkryt medzi kláštornými múrmi.
Frátri do dediny nechodievali, zato na poli sa s dedinčanmi často stretávali. Biele kutne už zďaleka priťahovali všetečné oči. Medzi frátrami sa našli i pomladší, ktorí radi zabočili tam, odkiaľ sa ohlášal ženský spev ...
Raz podvečer istá dievka vyžínala trávu a spievala si. Odrazu sa pred ňou zjavil „biely mních" na koni. Mních bol naozajstný krásavec, vysoký, plecnatý, a pod bielou kapucňou mu blčali uhľovočierne oči.
Zastavil sa nad dievkou a pekne sa jej prihovoril:
— Čože tu robíš, dcéra moja?
— Však vidíte . . . vyžínam.
— A nebojíš sa ty takto neskoro večer?
— A čoho by som sa mala báť? Ľudí sa nebojím a v čertov neverím.
Mníchovi sa zapáčila smelá reč. Začal sa dievky vypytovať, čia je a kde býva, a hneď bez okolkov sa jej priznal, že sa mu veľmi páči a že by neľutoval ničoho, keby mu raz otvorila okienko na komôrke. A aby zvedela, že nie je ľahtikár, vybral zo záňadria hodvábnu šatku, takú jemnú a krásnu, až sa dievke v očiach menila.
Nuž, ktoráže by bola odolala takému podarúnku?
Ešte tej noci zaklopal mníško na malé okienko v sedliackej chyži.
Hrkútal okolo dievky ako holub a tými čiernymi očiskami ju celkom pobalamutil. Takto chodieval každú tretiu noc až do nového mesiaca. Len čo sa objavil nový mesiac, priniesol dievke krásny prsteň a povedal jej, že sa s ňou na čas musí rozlúčiť. Ani jej nemôže povedať prečo, lebo je to rádové tajomstvo.
O pár dní na to znenazdajky prepadli kláštor Turci, vyrabovali ho, zapálili a opustili. Prepadli ho práve vo chvíli, keď väčšina mníchov bola v poli a vnútri bolo iba zopár bojovníkov. Dedinčania s holými životmi ušli do hôr, a keď sa vrátili, div neskameneli od údivu — pohania sa dediny ani nedotkli.
Bolože to radosti — poddaní takmer zabudli na spustošený kláštor. Zato smelá dievka myslela naň, kade chodila. Triasla sa o svojho milého a chcela vedieť, či umrel, alebo žije.
Nočnou hodinou sa vkradla medzi dymiace múry a našla tam svojho vohľača medzi mŕtvymi mníchmi. Mal na sebe turecké šaty a v studenej ruke krivú tureckú šabľu. Vrhla sa naňho ako lasica, ale už mu nebolo pomoci. A nebolo pomoci ani dievke.
Zrútila sa na ňu kláštorná veža a pochovala ju pod troskami. Zvony sa zgúľali dolu brehom a prepadli sa do močaristej zeme. Tam sú skryté až doteraz a niektorí ľudia sa dusia, že ich podvečer počuli vyzváňať.